

---

## Зянон

---



...Тая Беларусь,  
Да якой ішоў з юнацтва,  
Ужо відаць на гарызоньце...

---

## Карціны памяці

### Найдаражэйшая Айчына

*Атрымаў вестку з мясьцінаў юнацтва, што ўсё  
марнуецца ды пусьцее, што вымерлі землякі ці зьехалі  
прэч. Што ў мястэчку чужыя людзі, норавы і гаворка.  
Што разбураюцца ходнікі, брук, масты і дамы.  
Што сьсечаны сад... І нічога няма сьвятога.  
І тады я напісаў:*

Як быццам замянілі кроў.  
Як быццам сон кашмарны:  
Бацькаўшчына – якой няма.

Найлюбейшая Радзіма,  
Мы вернем Цябе!  
Мы адродзім Цябе зноў.  
Мы адбудуем Цябе навечна!

2002 г.

**Айчына**

\* \* \*

У моры шэрасьці і чужыны  
Успамажэньне дае  
Толькі Айчына,  
Сьветлы вобраз яе ў душы  
І найвялікшы Бог.

*(З цыклу "Чужына") 2002 г.*

***Гэтыя***

Калі я казаў пра нішчэньне Айчыны,  
Вочы іх былі спакойныя,  
Нібы гладзь вады.

*2004 г.*

***Краіна***

О, багаслаўленая краіна,  
Дзе ўсьміхаюцца людзі адзін аднаму,  
Дзе на роднай мове вучацца дзеці,  
Дзе шануюць сваіх,  
Дзе ня чуецца брыдкіх слоў,  
Дзе паважаюць бліжніх плён,  
Дзе праца ў радасьці ідзе  
І чыстае юнацтва,  
І чыстая вада,  
І шчасьце вечнае  
Пад родным небам...  
О, краіна ў маёй галаве!  
Як жа непадобная ты  
На ўсё, што цяпер.

*2003 г.*

***У Залесьці***

Калі я разгроб сыпучы сьнег  
Паказаўся камень:  
«Ценям Касьцюшкі».  
Даўно гэта было.

**Чужына*****Вецер на чужыне***

Пад ветрам гайдаецца  
лісьце чужое.  
Праз шыбы відаць мне  
У мроях далёка  
Мой клён пад маім вакном  
І студня з цыновым вядром  
(О, Божа, — як любае мне!).  
Сьцісну я голаў рукамі,  
І дзень  
праміне  
ў чужыні.

2000 г.

***Дождж на эвеню “Z”***

Крапае дожджык  
па чужым вакне.  
Пагаварыць бы з дажджом.  
Але й ён чужы.

2001 г., Нью-Ёрк

***На чужыне клён цвіце***

На сьвітаньні ў цішыні,  
Над вясьненьнім клёнам,  
Калі ў доме чужым яшчэ сьпяць,  
Стаю ля вакна:  
Як мне вярнуцца да цябе,  
рэчка мая!

2001 г., Варшава

***Чужыя вішні***

Здавалася б  
Гэткі ж цвет,  
як на радзіме.  
Але душа маўчыць.

2001 г.

***Кроплі***

Сячэ ў шыбы  
дождж чужы.

Як шмат чужога  
на кантыненьце.  
Іржавая сетка  
на мокрым вакне.

2001 г., Нью-Ёрк

\* \* \*

Назіраю за вераб'ямі ў Манхэтане.  
Прывітаньне, браточкі.  
Але яны тут нейкія,  
глуханямыя, ці што.

2002 г.

### *Даждэжлівы дзень на Шытсхэтбэй*

Аж гольле зьвісла  
ад дажджу –  
Плакучая бяроза.  
Так можна плакаць  
хіба па Радзіме.

2002 г., Нью-Ёрк

### *Халодная ноч*

На небе месяц,  
Таемны і прыўкрасны.  
Якая моц — твая краса!  
Вось і сёньня на чужыне  
Ты мне сьвеціш, як некалі,  
Праз марозныя шыбы  
У не маім вакне.

2002 г.

### *На зыходзе зімы*

Молімся пра лепшы дзень,  
пра лепшы час.  
Зноў запахла ў паветры  
талай вадой  
І сьнегам вясновым  
марозная ноч.

2002 г.

**У сакавіку ля чужога возера**

Лёд растае, вадою набрак.  
У жоўтых праменьнях  
звісае вярба,  
Як некалі над Гаўёй.  
2002 г. (З цыклу “Як некалі”)

**Белая раніца**

Ноччу выпаў сьнег.  
Прыўбралася бяроза –  
на вясельле маладая.  
Толькі якое вясельле  
ў чужыне?!

**Грушка**

О, не забыць мне  
(Можа, я захварэў?),  
Як грушка цвіла  
Перад домам маім.  
Кожны дзень не магу забыць.  
2003 г.

**Чужая вуліца**

Не сьціхаецца шум. Нават ноччу.  
Піларама машын за чужым вакном  
Заглушае паўночны вецер.  
2004 г.

**Балтымор уздоўж чыгункі**

Аблезлыя трушчобы,  
сьмецьце, гразь,  
Закопчаныя шыбы...  
Як існуе,  
Пра што тут марыць  
Вольны чалавек?  
2002 г.

\* \* \*

І трэба ж было мне  
Пазнаць чужыну.

Але яшчэ цяжэй,  
Калі яна ў Бацькаўшчыне.

2004 г.

\* \* \*

*Як цяжка жыць бяз Бацькаўшчыны, як цяжка яе  
ня бачыць! Думаючы гэтак, я напісаў:*

Пасвяцца коні ўначы над Гаўёй.  
Цеплыня.  
І ціха журліць вада.

2004 г., Нью-Ёрк

## **Нью-Ёрк**

### ***Нью-Ёрк***

Па вуліцах Нью-Ёрку  
Ішоў са свечкай Чалавек.  
Ён заходзіў у метро і крамы  
І моўчкі ішоў далей.  
І вецер з заліву  
Не задзімаў агонь.  
Ніхто, як прынята ў гэтым горадзе,  
Не глядзеў на Яго,  
Не здзіўляўся,  
Не азіраўся ўслед.  
Ніхто не заўважаў  
Чалавека з агнём  
І з дзівосным святлом наўкол галавы.  
Абышоўшы Нью-Ёрк,  
Ісус Хрыстос ступіў у касцёл на Брадвэй  
І ціха ўвайшоў у абраз,  
Дзе тры крыжы,  
Што на гары Гальгота.  
Я ўсё гэта бачыў адзін,  
Тут, далёка ад Беларусі.

2001 г., Нью-Ёрк

### ***Манхэтан-Біч***

Зімовым вечарам  
я выйшаў да акіяну.

Вецер-вецер, што спытаць  
мне ў цябе  
Пра маю Беларусь!

2001 г., Нью-Ёрк

### **Вечныя каштоўнасці**

#### ***Простыя разважанні***

Адукацыя яшчэ не дае розуму.  
Як вучонасьць – мудрасьці.  
Аднак дабрыва вышэй за мудрасьць,  
Бо дадзена Богам.  
Але нават гэта –  
Як жа цяжка зразумець разумным.

#### ***Сэнс***

Жыццё набывае змест,  
Калі нехта цябе палюбіць.  
Яно напаўняецца сэнсам,  
Калі палюбіш ты.

2001 г.

\* \* \*

Калі цёмна ў душы,  
То ці трэба пра гэта пісаць,  
Каб і ўсім было цёмна.

2002 г.

\* \* \*

Проста жыць, калі ўсё, што тваё, з табой.  
Але калі поўна вакол не твайго,  
То жыць ня проста.

2002 г.

#### ***Тэлевізар***

Іх часта паказваюць.  
Але гэта вельмі дрэнныя людзі.  
Бо ў паскудстве

шукаюць красу.

2001 г.

**Выхадцы**

Не абзывайце народ –  
Ён лепшы за вас.  
О, вы, такія разумныя.

**Некалі ў вандроўцы**

Мястэчка. Вуліцы без людзей.  
Зайшоў на могількі,  
Думаючы пра прычыну.  
І ўсплыло з чытанага:  
Калі выгасе памяць,  
Магілы зарастаюць  
Травой бяспамяцтва.

2002 г.

**Хараство**

Хараство Зямлі,  
З чым цябе параўнаць?  
А ні з чым.  
Бо нават самае багатае уяўленьне  
Не сягае вышэй  
за зямную красу.

2007 г.

\* \* \*

Запалілася зорка ў цемнаце.  
Не азірайся, бо страціш.

**Голас**

Абляцела пад ветрам  
асеньняе лісьце:  
«Спяшайся!» –  
шагнула ў прастор.  
Азірнуўся: бяроза шуміць.

2002 г.

**Беларусь**

Тая Беларусь,  
Да якой ішоў з юнацтва,  
Ужо відаць на гарызоньце.



Ці гэта міраж?  
Госпадзе, яшчэ б толькі адно жыццё!

2007 г.

### Там, за сіняй смугой...

#### *На беразе акіяну гляджу ў бок Беларусі*

Там зыходзіцца неба з вадой,  
Набягаюць халодныя хвалі.  
Дзе ты, мая найлепшая?  
Не магу адарваць вачэй  
Ад ружовай палоскі зары.

2003 г.

#### *Вячэрні час*

Там, далёка, за залівам,  
У вячэрняй сіняве  
Агні таемныя відаць  
І грэбень горны лесаваты.  
Ніколі там ня быў,  
На захадзе, у вячэрняй сіняве.  
Але што там?  
Як рвецца мая душа.  
Мо' ўжо Беларусь?

2002 г., Нью-Ёрк

#### *Карціны памяці*

А як там гара пад Трабамі,  
Парослая лесам,  
Дзе кружыцца сьнег  
у калядны дзень?

2002 г.

#### *Там далёка*

Бляклыя фіранкі  
Кальша вецер  
На чужым вакне.  
Рэзгільле дрэў.  
Пустое неба, нібы ў сьне.

Там, за акіянам,  
Цёплая мая Зямля.

2001 г., Нью-Ёрк

### *Хатка*

На фота зірнуў – хатка мая.  
І забыты марозны пах,  
І вада, што вясною сплыла.

2001 г., Нью-Ёрк

### *Эміграцыя*

Раніцай, калі сьвятлее паўзмрок,  
Ля чужога вакна  
Гляджу на заснулы сьвет.

2001 г.

### Вершы

#### *Паэзія*

Паэзія – гэта стан душы.  
Высокая паэзія ёсьць выяўленьне  
Боскага ідэалу.  
Нізкая паэзія ёсьць адлюстраваньне  
чалавечых страсьцяў.  
Высокая паэзія ўзвышае чалавека.  
Нізкая – разбэшчвае...

2000 г.

#### *Пішу ў дарозе*

Паэзія, нібы лякарства.  
Як пішаш – і супакоішся, і плачаш.  
І сьвет здаецца лепшым  
Над безданьню трывог.  
І ажываюць люстры дзён пражытых,  
І летуценні, мрояў рой,  
Дзе ілюзорны сьвет са мной,  
Як праўда, існуе, як рай.  
Але хто там крычыць за вакном?  
Спыняецца мой трамвай.

2003 г.

***Пішу на раніцы***

Вясной і летам доўгія дні.  
Устаю, як адыходзіць змрок,  
І пры адчыненым вакне,  
Пакуль у доме сьпяць,  
Вершы складаю  
Сам для сябе.  
О, найлюбшая  
мая Беларусь!

2003 г.

***Пяро***

Вершы пішу  
аб Радзіме.  
Не забыцца б аднак  
Абмакнуць мне пяро ў Гаўі,  
Што ў вечнасьць плыве –  
Аклян-мора.

2006 г.